

В лісовій глушині

Анатолій Дрофань

У сосновому лісі, за два кілометри від села, обіч дороги одиноко притулилося лісникове подвір'я. Розкіш тут улітку. На старій гіллястій тополі — лелечине гніздо.

І бузько, стоячи в ньому на одній нозі, розливає навколо веселий клекіт. У палісаднику між розлогих кущів смородини та малини — вулики. Над ними від ранку до вечора заклопотано гудуть бджоли. Біля хліва, подалі від шляху, на двох соснових стовпах — зелена голуб'яча будка, вічно обліплена сизими, білобрунатиими, попелястими птахами. Далі за подвір'ям у глибіню лісу тягнеться старий сад. Часом він мовчазний і сторожкий, ніби наслухає щось далеке і тільки йому чутне, часом сам зашепоче якусь давно забуту легенду. А ліс то дихне на лісникову хату вільгістю вибалків та струмків, то огорне подвір'я пахощами трав, перемлілого торішнього листу і розтопленої на сонці соснової живиці.

Але зимою, коли завіють вітри, застогнуть дерева, загудуть заметілі — безлюдь навкруг. Лелечине гніздо зодягає білу шапку незайманого снігу. Пустіє без вуликів, занесених в омшаник, палісадник перед вікнами. Забиваються в дальній закут своєї оселі голуби.

Правда, лісникові і в цю пору ніколи. Високий, рудовусий, у жовтому кошушку і заячій шапці-вушанці, він кожного ранку вішає на плече двостволку, стає на лижі і зникає в своєму зеленому господарстві, його посивілій дружині, що двадцять п'ять літ. живе отут, за різними хазяйськими ділами теж ніколи нудьгувати. Тільки смуглявому чотирнадцятилітньому лісниковому сину Яшкові в таку пору дома скучно. І хай як принадно виглядає ліс, якими казковими здаються вічнозелені ялини у білих горностаєвих шубах, усе ж хлопцеві часто недостає галасливого товариства однолітків.

І сьогодні Яшко теж вирішив податися до друзів у село. Може, підуть у клуб дивитися кіно або в колгосп на телевізор.

Та тільки вийшов на ганок, побачив проти двору на шляху три легкові автомашини. Біля них — незнайомі люди. Двоє підперезані патронташами. І Яшко зразу догадався — мисливці.

— А йди-но сюди, козаче,— гукнули йому.

Хлопець підбіг. Розпитували, чи великий тут ліс, чи є молоді посадки і, головне, чи водиться яка звірина.

— Ого, — хитнув головою Яшко, — ще й скільки! На тому тижні тато принесли двд зайці і одну лисицю.

Вони зацікавились.

— А хто твій батько?

— Лісник.

— Де ж він зараз?

— Дома. Допіру з роботи прийшов. Заходьте, тато все вам розкажуть.

Повів до хати.

У просторій кімнаті з великою селянською піччю і плитою біля неї пахло свіжими яблуками.

Батько охоче розповідав про звірині багатства лісової царини. Мисливці вирішили зупинитися тут, попросилися в лісника на ночівлю.

Яшко радів. У село вже не пішов. Коли біля воріт розчистили сніг і автомашини заїхали на подвір'я, допомагав приїжджим заносити в хату все мисливське спорядження. Потім уніс матері води, сухеньких дровець, березової кори на розпалку.

Уже вечоріло. Червоногаряче сонце, приминаючи верховіття ялин, падало в зелену безодню соснового лісу. По снігу від дерев повзли сині тіні.

В хаті засвітили лампу. Мама розтопила плиту, і на стіні, супроти дверець, весело затанцювали жовті грайливі зайчики. По всій оселі лоскітно запахло березовим димком. Гості сиділи на лавах, стільцях і просто на дровах біля плити, пахкотіли цигарками, розповідали різні мисливські бувальщини. Лісників син з темним чубчиком, що спадав на чоло, в синій смугастій сорочині, сторожкий і цікавий до всього, тільки водив навколо оченятами та прислухався.

З гостей найбільше говорив високий чоловік у шкіряній куртці з багатьма застібками-блискавками, у чоботях з халявами аж за коліна. Яшко не спускав з нього очей. У того мисливця велике біле чоло, залисина в ріденькому чорному волоссі. Він так багато розповідав і, розмахуючи руками, сам весело сміявся.

— Ну, як же тебе звати? — звернувся раптом до хлопця.

— Яшко, — відповів той стиха.

— А мене дядя Коля... От ми з тобою вже й познайомилися, Яшко.

Потім дядя Коля розпитував, у якому класі вчиться Яшко, чи ходить у кіно, які книжки читає. Посмілішавши трохи, хлопець теж поцікавився, що робить дядя Коля там, у місті.

— А я роблю оті кінофільми, що ти в клубі дивишся. Кінооператор я. Може, бачив "Таємницю синіх скель"?

— О, аякже, — зрадів Яшко, — звичайно, бачив. Дуже цікаве кіно.

Дядя Коля вдоволено усміхнувся.

— Ось я його й знімав...

У лісникового сина очі загорілися.

— Он як...

Дядя Коля поплескав Яшка по плечу, відійшов до столу і, зіпершись на ріжок, почав слухати приземкуватого мисливця, що саме розповідав про якусь пригоду на полюванні. А хлопець усе дивився на дядю Колю. Коли коренастий закінчив свою розповідь, дядя Коля сказав:

— Часто сміються з нашого брата, мовляв, мисливці сильні брехуни, можуть вигадати казна-що. А ось я вам розкажу один просто неймовірний випадок.

— Який?

— Я стріляв зайця в повітрі, ну... коли він летів...

У хаті дружно зареготали.

— Цьому позаздрив би навіть барон Мюнхгаузен,— крикнув молодий мисливець у пенсне, перекриваючи шум.

— Ну ось,— озирався дядя Коля, знизуючи плечима та розводячи руками,— навіть самі мисливці не вірять своєму братові.

— Ха-ха-ха... Ну й придумав...

— Добре, що не сам був, бо й справді сказали б — брехун. Були ми з Остапом Вишнею. Вишня йде отак праворуч...

— Я звиняюсь,— мовив нерішуче лісник,— ви знали Остапа Вишню?

— Го,— махнув правицею дядя Коля,— ми були з ним, можна сказати, закадичні... Ні він без мене, ні я без нього ні кроку...

Коли Яшко почув про те, йому аж дух перехопило, гарячою хвилею вдарило в обличчя. Він просто-таки не міг повірити, що сидить поряд з людиною, котра так добре знала Остапа Вишню.

— Кажуть, він бив без промаху? — поцікавився батько.— І рушниця в нього якась особлива була?

Яшко помітив, що дядя Коля поблажливо посміхнувся.

— Всяк бувало. — Він провів долонею по чолу. — Так ідемо ми, значить, з Остапом Вишнею шляхом. А дорога висока серед болота насипана, старими вербами обсаджена. Попереду село. Раптом бачимо: із садків де не візьмись заєць. Там хлопці на лижах каталися. Здійнявся галас. Заєць повернув трохи ліворуч і жме прямісінько на нас: "Ну, що ж,— каже Вишня,— давай, хлопці, хоч приляжемо". Збігли ми вниз, попадали. Заєць справді нічого не бачить, жме дорогою. Метрів за тридцять помітив нас. Куди діватися? По праву руку — обрив, по ліву — теж. А тут дуже похила верба стоїть. Буря, мабуть, колись вивернула її із насипу. Вербу вже спиляли, тільки окоренок метрів на п'ять завдовжки стирчить убік, наче гарматне жердо. Заєць — по тому окоренку. А потім як плигоне вниз! Ну, тут я його в повітрі і ба-бах!..

— Ха-ха-ха... — покотилося по хаті.

Тільки Яшків батько чомусь не сміявся. Він сидів край столу, підперши кулаком лівої руки підборіддя, дивився на оповідача і думав, здається, щось своє. А коли регіт стих трохи і мисливці відкашлювалися після сміху, неголосно мовив:

— Жаль, що мені з Остапом Вишнею зустрітися не пощастило. Дуже треба було б йому дещо розповісти.

— Невже ви йому вірите? — зауважив приземкуватий мисливець.— Та це ж барон Мюнхгаузен... Він полював із Вишнею? Ха-ха...

Коли вже багато різних дивовижних мисливських пригод переслухали, батько сказав матері:

— Ну, що ж, люди з дороги, може б, ти дала нам трохи підвечеряти?

Дядя Коля при тих словах підняв обидві руки:

— Ні, ні, не турбуйтеся, будь ласка, прошу вас... У нас є і поїсти, і випити... Он бачите? — показав на цілу купу рюкзаків під стіною і на лаві.— Так що вистачить...

Але потім підійшов до матері, стиха попросив:

— Якщо можна, нам би чавунець картоплі зварити. Ми заплатимо.

— Та ви що,— образився батько,— "заплатимо"... Таке вигадали.

Скоро чавун уже стояв на плиті і весело пахкотів парою. Мати з Яшком полізли в погріб, набрали в два полив'яні полумиски квашення: помідорів, капусти, огірків, яблук. Батько з гостями відсунули од стіни на середину хати стіл, щоб можна було біля нього сідати з усіх чотирьох боків, і мисливці, шарудячи папером^ почали заставляти його пляшками, пакуночками, баночками.

І тут Яшко помітив, що в дяді Колі і речі якісь незвичайні. Великий термос із чаєм. Товстий складаний ніжик з ложечкою, ножичками, викруткою, швайкою,, пилочкою. Яшко не втримався, підійшов ближче.

— Що, сподобався?— усміхнувся дядя Коля.— На,, подивись.

Поки Яшко розглядав усі пристрої цього незвичайного ножика, дядя Коля вийняв з нагрудної кишені маленький пістолетик.

— А отаку штучку ти бачив?

При тому дядя Коля натиснув щось у пістолетику> він цокнув, і в маленькому стволі загорівся вогник.

— Чого тільки в місті не придумують...— зітхнув. Яшко.— А от у нас, у селі, навіть батарейок для ліхтариків немає. Там у вас справжнє життя... А тут... Лісова глушінь... Нічого цікавого... Ані крихточки...

І Яшко скрушно махнув рукою.

Потім дядя Коля показав ще й кинджал з блискучою ручкою.

— Ну чого ти плутаєшся, Яшко, в людей під ногами,— grimнула на нього мати.— Ходи лишень сюди.

— Нічого, нічого, він нікому не заважає,— заступився дядя Коля, але все ж Яшко слухняно відійшов; до матері.

Уже всі сиділи за столом, коли дядя Коля гукнув?

— А Яшко?

У хлопця радісно забилося серце.

— Іди, брат, сідай отут біля мене,— сказав хлопцеві.— Я ось і чарку тобі наллю.

— Ні, ні, йому ще рано...— стурбовано обізвалася мати від плити.

За столом зашуміли:

— Та трошечки можна...

— Він же мисливець, мабуть? Яшко, ти хочеш на полювання? Чи батько не дає своєї рушниці?

Яшко, ніяковіючи, що всі так пильно дивляться на нього, сказав:

— У нас ще одна є, одностволка, в коморі. Але тато рідко дозволяють її брати.

Батько розгладив руді вуса.

— Це діло, сину, від тебе не втече...— І вже до гостей: — Тут, бачите, ще мій батько лісникував. Ото в коморі в нас його одностволка. Потім я старого заступив. Ось уже двадцять п'ять літ. Знаю в лісі не те що кожную стежину, але кожную гіллячку на

кожному дереві. А зносяться мої ноги — мабуть, Яшкові доведеться топтати лісові стежки. Так що встигнеш, сину...

Той вечір для хлопця зовсім неждано-негадано перетворився на справжнє свято.

Дядя Коля говорив за всіх. І виходило з тих розповідей, що немає на світі людини хоробрішої, розумнішої, добрішої за дядю Колю. Яшкові починало здаватися навіть, що це він, дядя Коля, і є та справжня людина, про яку розповідала їм учителька і котру так хотілося хлопцеві побачити в житті.

Вечеряти закінчили. Мисливці повилазили з-за столу, закурили цигарки.

— Товариство,— наполошився приземкуватий мисливець,— а про гінців ми й забули. Що ж то буде за полювання без гінців?

— Не турбуйтеся, — заспокоїв його лісник, — ми ось зараз із Яшком підемо в село, і завтра їх збереться цілий батальйон.

— Та нам небагато й треба,— зауважив дядя Коля,— так, щоб на кожного мисливця — гінець. Яшко вже пообіцяв бути моїм.

Скоро почали готуватися на ніч. А Яшко з батьком пішли в село домовлятися з хлопцями.

Повернулися, коли мисливці спали. На припічку горіла лампа, кидаючи пасмо світла тільки до порога. В тому світлі поралася мати, клопоталася, щоб завтра, поки мисливці встануть, сніданок був уже готовий.

Прокинулися рано: ще у вікна цідився сірий морок. Яшкові тато вніс із комори стареньку рушничку-одностволку. Замість ремня до неї була прив'язана звичайна мотузка. І, може, тому мисливці з поблажливими усмішками розглядали її.

Та потім помітили, що весь приклад в неї помережаний якимись хрестиками. Що то за знаки?

— А то Яшкового діда, а мого, значиться, вже батька записки,— пояснив лісник. — Уб'є вовка — виріже на ложі хрестика. Скільки хрестиків, стільки й вовків, значить, заповнював.

Після тих слів зверхня поблажливість у посмішках мисливців зникла. Вони тепер навперебій простягували до одностволки руки, з пошаною розглядали її. Почали було рахувати зарубки, та скоро збилися з ліку. Заговорили про колишні багатства лісу, сумували, що все те вже безслідно зникло.

— То правда, що тепер звірини менше,— погодився лісник,— але мій батько був такий мисливець, що ні один вовк від нього не втікав. По два-три дні ходив вовчим слідом, а з пустими руками додому не повертався.— Потім звелів Яшкові: — Візьми, сину, набіи у косинчику.

Скоро почали сходитися гінці, в більшості Яшкові однокашники. Хто тримав у руках дудку, хто якусь металеву коробочку та калатало.

Тільки почало сіріти надворі, вийшли з хати, стиха перемовляючись.

Вночі випала пороша. Вона білою наміткою вкрила автомашини, що стояли на подвір'ї, притрусила віти на деревах, засніжила всі стежки. То було справжнє мисливське щастя.

Лісника призначили старшим, і він тепер-стримано та діловито робив останні розпорядження. Стрільці підуть за ним туди, вглиб лісу, за молоді посадки, а Яшко тим часом повинен розставити хлопців, і, коли почують ріжок, хай починають гін.

Гінці йшли ланцюжком. Яшко попереду, тримаючи наготові рушничку. Під кущами пригинався, аби не зачепити гілля та не робити зайвого шуму. Через кожних сімдесят кроків обертався, давав знак, щоб хтось із хлопців залишився. Потім стояли рідким цепом, чекали сигналу.

В лісі ще лежав ранковий присмерк. Тіні причаїлися під кущами, прислухалися, ждали: що буде далі?

Десь тріснула суха гіллячка. Може, то прокинувся заєць, учувши засаду, і чкурнув що є духу. Може, просто із соснового віття зірвалася снігова шапка.

І знову тиша. В радісному нетерпінні калатає Яшкове серце. Він знову чомусь думає про дядю Колю. Все в нього незвичайне, особливе. І шкіряна куртка із застібками-блискавками, і чоботи з високими халявами, і ніжик, і пістолетик. А який він хоробрий! Ні, таких людей у них, у цій лісовій глушині, немає.

Раптом десь попереду, розкочуючись луною, затрубив ріжок. Спочатку несміло, мовби шкодуючи тривожити спокійний сон прикутаних у білу пухку ковдру сосен. Потім голосніше та дужче.

Радісна усмішка ковзнула по Яшковому обличчю. Широко розкриваючи рота, він що було сили закричав:

— Пі-і-шо-о-ов!..

І в ту ж мить ліс заволав неймовірною мішаниною хлопчачих голосів, свистом, брязкотом залізних коробок, лементом. Яшко, майже по коліна провалюючись у чистий, незайманий сніг, то присідаючи під сухим гіллям сосен-десятиліток, то знову випростовуючись на повний зріст, побіг уперед, у тому напрямі, звідки обізвався мисливський ріжок.

— Ай-ай-ай-а-а... — закричав він, вже нічого не чуючи, крім власного голосу.

Через кілька хвилин попереду гримнув постріл. Гінці на мить змовкли. Яшко чекав другого. Але його не було. "Значить, заповлювали щось,— подумав.— Коли б промазав, стріляв би ще раз. Це, звичайно, дядя Коля, бо хіба тут є хтось спритніший за нього? Він не промаже, він і леопарда з першого пострілу покладе".

Знову зашуміли, закричали гінці. Яшко знову побрів по снігу, залишаючи позаду глибокий слід. Скоро бухнув новий постріл десь з іншого боку. І теж тільки один.

Коли кінчилася перша загінка, Яшко, вийшовши на доріжку, побачив ліворуч посеред неї на снігу русака. Над ним навпочіпки сидів низенький, опецькуватий мисливець і вже приторочував до лап ремінець.

— Що ж ти, Яшко, не вигнав нічого на мене? — гукнув хлопцеві дядя Коля.

— Треба було всунути косому в зуби свій адресок, Колю... — жартував хтось збоку.

Але Яшко щиро жалкував, що перше мисливське щастя не дісталось дяді Колі, і в думках обіцяв неодмінно щось вигнати на нього.

Здобич вирішили зразу ж віднести до хати, аби не теліпати за спиною цілий день. І,

не гаючи часу, лісник повів стрільців у засаду, а Яшко з товаришами пішов займати нову загінку.

До обіду заповнювали ще двох лисиць та чотири зайці. І все ж спеціальний ремінь для приторочування здобичі звисав за спиною дяді Колі пустий.

Зимою день короткий. Здається, зовсім недавно вийшли, а вже сонце повернуло на захід. Тіні від дерев подовшали. Мисливці та гінці помітно потомилися. Вже треба було повертати назад, бо від домівки, либонь, встигли відійти далеко.

Вертали околишнім шляхом, щоб не топтати пройдених перелісків.

Невже дядя Коля так і поїде з пустими руками? Ех, коли б Яшкові пощастило заповнювати щось! Він би підніс той мисливський трофей дяді Колі і сказав: "Візьміть від мене на згадку". Але і Яшкові щастя не всміхалося. Правда, він один раз стріляв по лисові, але було далеко, і той тільки стрибнув на два метри вгору, ніби хто його батогом по ногах уперіщив, і помчав у кущі.

Уже загінок не робили, просто йшли підковою. Межувалися, щоб більше захопити лісу: через одного мисливця — гінець. Яшко, звичайно, став поряд дяді Колі. Знову позирав на нього закоханими очима, пригадував усі вчорашні його розповіді. Ой, як жаль, що дяді Колі так не поталанило!

І раптом, де не візьмись, прямісінько перед ним між кущами метнулося щось руде, мовби полум'я вихопилося з-під снігу. Лисиця! Яшко хотів крикнути: "Дядю Колю, пильнуйте!" Але в ту ж мить гримнув постріл. То стріляв дядя Коля. Трохи далекувато, правда. Але нічого, лисиця покотилася клубком. Яшко вже кинувся був до неї, та згадав батьків наказ ні в якому разі не вибігати з цепу. Еге, вона вже в їхніх руках. Бач, що ото вироблює. Ну, тепер і дядя Коля приторочить до свого ременя біля капронового ягдтата лисицю. Яшко, звичайно, допоможе, забере в нього здобич і нестиме до хати. Таж і здорова — хвіст, як помело.

Але що це? Вона знову схопилася на ноги і побігла. Не швидко, кульгаючи, але все ж побігла. Дядя Коля вистрілив услід. Проте постріл не зупинив її. Вона зникла в кущах.

Яшко ладен був рвати на собі волосся. Чому ж він не стріляв? Ех, гава! Радів, що допоможе дяді Колі нести її... От тепер і понесеш...

Вийшли на її слід.

— Погляньте, дядю Колю,— гукнув Яшко.

Обіч лисичого сліду мовби хто розсипав червоні намистинки.

— Ні, тепер уже не втече,— зрадів хлопець,— ми її наздоженемо.

Вони відстали від цепу і пішли по сліду, що повертав усе крутіше і крутіше ліворуч. Лисиці не бачили, тільки видно було: вона сідала відпочити і знову, мабуть, почувши їхні кроки, бігла далі.

Давалася взнаки втома. Ноги аж гули.

— Ну, що ж, — сказав врешті дядя Коля, — мабуть, не судилося нам її взяти... Хай їй лихо, пішли додому.

Яшкові було шкода, що лисиця все ж утекла від них. Ні, він би її ніколи так не

залишив.

— Давайте ще трохи потропимо...—сказав несміло.

— Скоро вже почне сутеніти,— заперечив дядя Коля,— а до села, здається, далеко.

Ти дорогу знаєш?

— А отак прямо кілометрів шість чи, може, й сім.

— То ходімо, брат, додому.

Яшко скривився.

— Ви повертайте назад і йдіть отак прямо... А я ще трохи пробіжу по сліду і потім теж вернуся.

Дядя Коля присів на пеньочок.

— Добре. Я тим часом отут трохи відпочину;

Яшко зрадів і справді побіг підтюпцем, хоч то була важка справа — бігти по глибокому снігу.

Метрів через триста він помітив під кущем лисицю. Вона сиділа біля дерева і дивилася на нього. "А, голубко,— подумав Яшко,— так ти, значить, близенько. Ну, тепер уже від мене не втечеш, я тебе піймаю на мушку". І, ховаючись за темним стовбуром старої сосни, скрадливо почав підлазити до неї. Все ж близько не підпустила, побігла далі.

"Нічого, тепер я вже від тебе не відстану,— міркував хлопець.— Побачимо, хто кого. Коли б тільки ніч не заховала тебе".

І Яшко знову пішов по сліду.

Він навіть не почув, як дядя Коля кликав його. Шурхотів під ногами сніг, хльостало в обличчя, об поли фуфайки гілля дерев. Коли десь далеко хтось вистрілив,— зупинився, прислухався. Але стояв тільки хвилину. Не можна було марнувати час.

Вона вже, здається, теж вибивалася з сил. Присідала частіше, підпускаючи Яшка до себе все ближче і ближче. Та стріляти було далеко. Робила велике коло, хитруючи, заплутуючи слід. Хлопець уже ледь тримався на ногах. Сорочка на спині змокрила, липла до тіла і заважала йти. Рушниця в руках ставала все важчою. А тут і сутінки почали спускатися. Ще якихось півгодини — і вже він не зможе навіть бачити свою здобич. Яшкові сильно хотілося пити. Хоч би раз ковтнути. Смоктав потроху сніг.

Над головою прошумів табун галичі. Сів на гілля старих дубів ночувати. А лисиця мовби гралася з ним. Підпустить метрів на сімдесят чи на вісімдесят. Ще б десяток кроків, і вже можна стріляти. Та тільки Яшко робив крок, знову вставала і неквапно бігла далі. Хлопець теж невідступно йшов за нею.

...Дядя Коля повернувся до лісної хати, коли вже засвітили лампу і мисливці, почистивши рушниці, сиділи на лавах, відпочивали.

— Товариство,— стурбовано гукнув, ледь переступивши поріг,— нам треба негайно повертатися в ліс... Там...

— Нова витівка барона Мюнхгаузена...— насмішкливо зауважив молодий мисливець у пенсне.

— Ні, ні, я без жартів...— гарячкував дядя Коля.

Хоча в голосі дяді Колі звучала тривога, все ж йому ніхто не повірив.

— Що, твого лиса наздоганяти?

— Ні, в нього стільки набитих зайців, що сам, сердега, не донесе...— глузували навкруг.

Тільки лісничиха, що поралася біля печі, наполошилася:

— Хай бог милує... Що там таке? А де ж Яшко?

— Здається, ще в лісі, якщо додому не прийшов,— розвів руками дядя Коля.

— Ну, так що там у тебе сталося?— запитав приземкуватий мисливець.

Хвилюючись, розповів усе: як вони з Яшком тропили лисицю, як потім розійшлись — він додому, а хлопець, певно, далі, слідом за звіриною, як стріляв, щоб покликати його, але відповіді так і не почув.

— Пішов я за ним,— вів далі дядя Коля.— Бачу, між молоденьких сосонок — білий намет. Від нього антена вгору. Придивляюся — і димок наче над наметом в'ється.

— Хай бог милує,— стонула плечима жінка.

— А в якому це урочищі? — запитав здивовано лісник.

— Та хіба я знаю тут ваші урочища...— розвів руками дядя Коля.

Мисливці і вірили і не вірили. Приземкуватий знов насмішкувато кинув:

— Ну, ну, Мюнхгаузен, розгортай далі цей пригодницький сюжет.

— Та що за дурниці...— розсердився оператор.— Я їм серйозно кажу, а вони... Може, мені слід було підійти. Я все ж таки з рушницею, але, чорт забери, якось не наважився... Ліс чужий, місцевість незнайома. Лихо його знає, що воно там може бути... Одне слово, я бочком, бочком — і додому. Думаю, підемо гуртом, визнаємо, що то за антена і наметик.

Тепер уже всі зрозуміли, що оператор не жартував. Він скинув темно-каштанову оленячого хутра шапку, витирав хусточкою спітніле чоло. Вигляд у нього був розгублений і наляканий.

Та найбільше турбувало всіх, що Яшко залишився десь у лісі.

— Нічого,— спокійно мовив батько,— не заблудиться. Лісників син повинен, заплющивши очі, знайти дорогу додому. Тільки от нащот тієї антени мені аж дивно, просто-таки чудно. Звідки вона могла взятися? Може, то просто ви втомилися і...

— Та що ви... — образився оператор. — Антена з ізолятором, як і слід. Не п'яний же я.

Найбільше бідкалася мати. Сердилася на чоловіка, що він може так спокійно на все те дивитися. Яшко ж як пташеня молоденьке. А він — "заплющивши очі..."

Вибігла на ганок. Вдивлялася, вслухалася. Тиша навкруг. Над лісом уже зійшов повний місяць і срібним саявом засвітив скалочки снігу.

— Яшко-о... Яшк-о-о!.. — гукнула кілька разів.

Ніхто не озвався. Тільки її голос луною покотився лісом, перегукуючись і завмираючи.

З півгодини радилися, сперечалися мисливці. І все ж таки вирішили йти в ліс. Головне, що Яшка немає, та треба таки й справді переконатися, що то за антена.

Засували нові набої у патронташі, вибираючи з більшим шротом. Хотіли було послати машини в село до дільничного міліціонера, а потім передумали: не скоро заведеш захололі мотори.

І хоча жартували, гукаючи операторові: "Веди нас, Сусанін!" — все ж хвилювалися. Хтозна, що чекає їх там, попереду.

Та тільки вийшли на подвір'я — Яшко до воріт. Зігнутий, втомлений, ледь ноги переставляє. Мерщій до нього. Придивляються — за спиною лисиця вниз хвоста одвісила. На правому плечі дідівська рушничка-одностволка на мотузку. На лівому — якась дивна біла поклажа, наче в простирадло щось загорнуте.

— Що це, Яшко? — запитав батько.

— Я й сам не знаю,— втомлено, але радісно відповів хлопець. — Ішов, бачу — висить щось біле на сосонці. Я згорнув — і на плече: дома, думаю, роздивлюся...

Зайшли в хату. Лампу — ближче до Яшкової знахідки. Шовкова матерія. В ній якась скринька. Збоку блискуча металева пластинка з написом: "При виявленні цього радіозонда просимо переслати за винагороду в сто карбованців на адресу: Ленінград..."

І в ту хвилину лісницька хата аж здригнулася від реготу.

— Он воно що за намет...

— Ха-ха-ха...

— Так, значить, і димок в'ється?

— І антенка зверху?

— Ха-ха-ха...

Мисливці сміються нестримно. Лісник скуп, тільки в свої руді вуса. Мати одними очима: тихо і радісно. А Яшко нічого не розуміє. Він знімає з плеча дідову рушничку-одностволку з мереживом хрестиків на ложі, ставить в закутку біля косинця. Потому стягує з плеча лисицю, підносить її дяді Колі.

— Візьміть... Вона ваша... Я тільки добивав її...

Він хоче ще щось сказати, та його не чує. Знову лісницька хата тремтить від реготу мисливців.